

DRAUGAS

Vienintelis tautinės ir tikybinės
minties lietuvių dienraštis Ame-
rikoje.

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Phone: Canal 7790

DRAUGAS

LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS

The most influential Lithu-
anian Daily in America.

2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.
Phone: Canal 7790

VOL XXIII

3c a Copy

Chicago, Illinois, Pirmadienis, Vasaris-February 6 d., 1939 m.

Kaina 3c

No. 30

NACIONALISTAI LAIMĖJO KATALONIJA

Raudonųjų armija išblaškyta; visas Katalonijos kraštas užimtas

Dalis milicininkų paspruko per sieną Prancūzijon

PERPIGNAN, Prancūzija, vas. 5. — Frankistų kariuomenė paėmė visą Katalonijos kraštą.

Raudonųjų armijos liekanos, kurios iš 300,000 liko vos keliosdešimtys tūkstančių, baigiamos blaškyti. Dalis paspruko Prancūzijon, kurios vyriausybė atidarė sieną. Kitos dalys paklius nelaisvėn.

Frankistų kariuomenė šandien paėmė paskutinį Katalonijos miestą Figueras, kuriam buvo susispietę raudonųjų vadai. Jie taip pat nežinia kur dingę.

Frankistams liko tik pasienį išvalyti.

ITALIJA NUSPRENDĖ, KAD FRANCO TURI LAIMĖTI KARĄ

ROMA, vas. 5. — Fašistų partijos vyriausioji taryba nusprendė, kad italų kariuomenė nebus ištraukta iš Ispanijos iki gen. Franco laimės karą. O jis turės laimėti ir apie tai negali būti dviejų nuomonių.

PREZ. ROOSEVELTO IŠSIGINIMAS SUKĖLĖ NAUJĄ AUDRĄ

WASHINGTON, vas. 5. — Prez. Roosevelt išsiginimas, kad jis senato karinių reikalų komitetui nesakęs, kad Amerikos frontas esąs Pareinyje, sukėlė naują audrą Vokietijoje, Italijoje ir tarp pačių komiteto narių senatorių.

Nacių spauda pareiškia, kad prez. Roosevelt išsiginimas esąs tik paprastas išsiskinėjimas.

Fašistų gi laikraščiai randa, kad prez. Roosevelt išsiginimas ir tuo pačiu atsikvėpimu Europos valstybes kurso naujan karan.

JUGOSLAVIJOS KABINETAS ATSISTATYDINO

BELGRADAS, vas. 5. — Jugoslavijos ministras pirmininkas M. Stojadinovičius su savo kabinetu atsistatydino kilus nesusipratimams dėl Kroatijos autonominio sąjūdžio klausimo.

Regentas princas Paulius naują kabinetą sudaryti pakvietė Dragišą Tsvetkovičių, vieną iš atsistatydinusių ministrų.

TOKIO, vas. 5. — Ube anglių kasykloje susprogs du joms žuvo 8 maineriai.

PERPIGNAN, Prancūzija, vas. 4. — Ispanijos nacionalistų žiniomis, frankistų navaričių korpuso kolūmna šiandien paėmė Geron miestą po trumpo su raudonųjų užnugarine sargyba apšaudymo. Geron buvo paskutinė raudonųjų svarbioji ginimosi pozicija Katalonijos krašte. Patirta, raudonųjų milicininkų nusikamavusios pajėgos naktį apėjo Geron miestą ir nusinešdino Figueras miesto link, kur susispietę raudonųjų režimo nariai.

Nuo Geron iki Figueras (šiaurinių link) yra tik 22 mylios. Už Figueras arti Prancūzijos pasienis, kurį frankistų lakūnai kasdien bombarduoja.

Už kelių dienų raudonųjų milicininkų liekanos bus prislėgtos prie pasienio. Bus priverstos dūmti Prancūzijon, arba pasiduoti.

Žiniomis iš Figueras, raudonųjų režimo vadų skaičius ten kasdien mažėja. Jų daugumas jau apėjo tą Katalonijos kampą. Pasiruošę nešdintis ir likusieji.

Raudonieji iš Figueras jau krausto Prado muziejaus meno lobius. Iš Prancūzijos pasiųsti specialiai sunkvežimiai. Viską norima išvežti į Ženėvą.

VENGRIJOJ PASKELBTA KARO ĮSTATYMAI

BUDAPESTAS, vas. 5. — Vengrijos vyriausybė paskelbė visoj šaly karinę tvarką pasireiškusi politinį smurtą išgriauti.

Šios akcijos imtasi bombai susprogs čia didžiosios žydų sinagogos kieme.

Sudaryti specialiai teismai įpareigoti suimtuosius smurtininkus bausti mirtimi — pakorimu.

Anglija J. A. Valstybėse perka daugiau lektuvų; Prancūzija užsisakė 100

LONDONAS, vas. 5. — Anglijos oro ministerija pranešė, kad D. Britanija J. A. Valstybėse perka 250 lektuvų daugiau. Anksčiau buvo užsakyta padirbdinti 400.

(Washington oficialiai paaiškinta, kad D. Britanijos užsakyti ir užsakomi lektuvai nesą naujausio tipo, bet tokie, kurių girdi, šiandien niekas neperka. Washington tuo būdu bandoma įrodyti,

Prezidentas Roosevelt sakosi, kad J. Am. Valstybės nesikiša į Europos politinius reikalus. Bet jo vyriausybės leidimu Anglijai ir Prancūzijai parduodama šimtai karinių lektuvų. Čia vaizduojama kaip Brooklyne amerikoniški lektuvai sukeliami į laivą siųsti į Angliją.

Maskva per radiją sveikina prezidentą Rooseveltą kaip savo sąjungininką

Pabaltijo spauda svarsto J. A. Valstybių nusistatymą

RYGA, vas. 5. — Maskvos laikraščiai ignoruoja prezidento Roosevelt išsiginimą, kad Amerikos frontas esąs Pareinyje. Ir pažymi, kad J. A. Valstybės tikrai rūpinasi Europos reikalais.

To atsižvelgus, bolševikai per Maskvą radiją sveikina prez. Rooseveltą, kaip sov.

Rusijos ir kitų Europos demokratinių valstybių sąjungininką prieš agresyves valstybes.

Lenkijos, Lietuvos, Latvijos ir Estijos spauda plačiai svarsto Amerikos pasirodymą Europos politinėje arenoje.

BUDAPESTE ATAKUOJAMI ŽYDAI

BUDAPESTAS, vas. 4. — Žydų didžiosios sinagogos (maldnamio) kieme vakar vakarą susprogdinta bomba. Piktadarystė įvykdyta tūkstančiams žydų susirinkus į pamaldas.

Apie 30 asmenų sužeista, kurių keli sunkiai.

Policijai pavyko areštuoti keletą įtariamų fašistų. Spėjama, tikrieji piktadariai paspruko.

VOKIETIJOS NACIAI PAGALIAU GRIEBIASI IR JUOKUS VARŽYTI

BERLYNAS, vas. 4. — Pro pagandos ministro Goebbelso įsakymu iš nacių reicho kultūros rūmų pašalinta penki teatriniai ir kabaretiniai komikai juokdariai, kurių tarpe yra ir populiarius komikas Werner Finck. Tas reiškia, kad jie visi toliau negali būti komikais Vokietijoje.

Goebbelsas susekė, kad komikai dažnai audiencijas juokindavo neteisioginiai pajaukdami nacių tvarką ir jų įstaigas.

Komikas Finck keletą kartų yra buvęs uždarytas koncentracijos stovykloje. Ir tenai būdamas jis neduodavęs naciams ramybės.

Goebbelsas ieško priemonių, kaip pažaboti juokdarius klanovus, kad jie nesijuoktų, kas naciams atrodo nejuokinga.

Goebbelsas neseniai gavo įkailį už gretinimasi prie vienos artistės. Nuo to laiko jis pasidarė piktas ir apmaudingas.

POPIEŽIAUS VAINIKAVIMO SEPTYNIOLIKMETIS BUS MINIMAS

VATIKANAS, vas. 5. — Šio kovo 12 d. sukanka Popiežiaus Pijaus XI vainikavimo septyniolikmetis. Sukaktuvės iškilmingai bus minimos. Jo šventenybės dėkonės pamaldos tą dieną įvyks ne Siksto koplyčioje, bet pačioje bazilikoje. Ceremonijomis be to bus užkreduota Laterano sutarties pasirašymo dešimtmis.

Popiežiaus ceremonijų eiga bus transliuojama per radiją.

Popiet bazilikoje Jo Emin. kardinolas Pacelli, Popiežiaus valstybinis sekretorius, turės priedines pamaldas su Te Deum. Dalyvaus visi Italijos vyskupai.

POPIEŽIAUS PIJIAUS XI IŠRINKIMO SUKAKTUVĖS

VATIKANAS, vas. 5. — Rytų, vasario 6 d., minimos Šventojo Tėvo Pijaus XI Popiežių išrinkimo 17 metų sukaktuvės.

KARDINOLO MUNDELEINO SUKAKTUVĖS

CHICAGO. — Vasario 9 d. Chicagos arkivyskupijoje bus paminėtos 23 metų sukaktuvės, kaip Jo Eminencijos kardinolas Mundeleinas paskirtas Chicagos arkivyskupu.

SIRIJA SKELBIASI NEPRIKLAUSOMA

ALEXANDRETTA, Hatay respublika, kovo. 5. — 1936 metais padarytos Sirijos nepriklausomybės sutarties Prancūzijos senatas nenori ratifikuoti, Sirijos parlamentas nusprendė be tos sutarties Siriją paskelbti nepriklausoma valstybe.

Anglijoj bombos iš naujo sprogdinamos; policija saugoja karališką seimyną

Spėjama, kad tai airių respublikonų armijos darbas

LONDONAS, vas. 5. — Čia ir kituose Anglijos miestuose iš naujo pradėta sprogdinti bombos. Vakare su bomba išgriauta konservatorių klubo patalpų vidus Torquaye, Anglijoje. Kiek anksčiau pora bombų susprogdinta po žeminio geležinkelio stotyse.

Policija spėja, kad tai bus airių respublikonų armijos darbas. Ji dar susekusi,

kad bombininkai planuoja su bombomis kesintis prieš karaliaus rūmus, parlamento rūmus ir kitas valdines įstaigas.

Tad apsauga padvigubinta aplink visus karališkus rūmus. Taip pat stropiai saugojamas ir parlamentas. Savo rektu sekliai ieško piktadarių.

KONGRESAS DIEO KOMITETĄ PALIKO TOLIAU VEIKTI

WASHINGTON, vas. 4. — Kongresiniam Dieo komitetui išskėlus aikštėn komunistų vedamą propagandą J. A. Valstybėse ir jam pareiškus, kad šalies vyriausybė ne tik komitetui nepadeda, bet dar jam stato kliūtis toliau vesti tirimus, prezidentas Rooseveltas įpareigojo teisingumo departamentą padaryti nuosavus tirimus apie komunistų veiklą.

Dabar minėto komiteto pirmininkas kongreso atstovas Dies nusiskundė, kad teisingumo departamentas neįsigilina į komunistų neamerikonišką veiklą, bet tardo ir baugina liudijusius komitetui liudininkus. Teisingumo departamentas tuo būdu bando pateisinti komunistus ir jų propagandą įteisinti kaip žodžio laisvę.

Kongreso žemieji rūmai vakar pripažino, kad Dies komitetas atlieka didelį darbą, išskeldamas aikštėn komunistų, fašistų ir nacių neamerikonišką veiklą. 344 balsais prieš 36 nusprendė komitetą palikti dar vieneriems metams.

MIESTO IŠLAIDOS SNIEGĄ PAŠALINTI

Pereitą pirmadienį Chicago ištikusios sniego pusnys miestui atsiėjo apie 200,000 dol. sniegą pašalinti iš svarbesniųjų gatvių.

NEAPOLIS, vas. 5. — Italų karo laive susprogo torpeda. Du jūrininkai žuvo ir 1 sužeistas.

ORAS

CHICAGO SRITIS. — Iš dalies debesuota; maža temperatūros atmaina.

Saulė teka 6:58, leidžiasi 5:11.

HITLERIS NEGALI UŽGINTI VYKDOMŲ PERSEKIOJIMŲ

NEW YORK. — Hitleris sako, kad Katalikų Bažnyčia Vokietijoje nepersekiojama.

Komitetas rūpintis katalikais bėgliais iš Vokietijos gavo žinių, kurios vaizdžiai pasako, kad Hitleris bando pasauliui rūkias užkloti akis tvirtindamas, kad Katalikų Bažnyčia Vokietijoje nepersekiojama.

Sulyg gautų žinių, nacių partijai priklausančioms katalikams (nepriklausys partijai, neteksi darbo ir duonos) partijos viršininkai stato kliūtį septintadieniais lankyti bažnyčias klausyti Mišių. Rytmečiais partijos nariai dažnai mankštomis, arba sušaukiami į susirinkimus.

Katalikų spauda griežtai cenzūrojama ir varžoma. Berlyno katalikiškas savaitinis laikraštis uždarytas. Vyskupas Preysingas keletą kartų siuntė protestus autoritetams Bet negauta nė atsakymo. Reiškia, kad ir su vyskupais naciai nesiskaito.

Vienos (Austrijoje) mokyklose katalikų vaikams uždrausta turėti katalikišką savaitinuką.

Katalikų Darbo organizacijos organas "Ketteler Wacht" uždarytas tik dėl to, kad jame buvo padėtas darbininkams kvietimas pamatyti Prahoje įvykusiojo Eucharistinio kongreso filmą.

Kai kuriose Vokietijos dalyse jaunimui imta rodyti autibaznytinės filmos, kuriomis šmeižiami kunigai ir katalikybė.

Čia nurodyta iš dangelio tik keletas pavyzdžių, kaip naciai vykdo persekiojimus, kurių niekas negali nuginėti.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Illinois.
Published Daily, Except Sunday.

SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c.
Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00.
Copy — 10c.
Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

"DRAUGAS"

Beina kasdien išleidžiamas savaitinis.
PRENUMERACIJOS KAINA: J. Amerikos valstybės.
Metams — \$6.00; Pusei metų — \$3.50; Trims mėnėms — \$2.00; Vienam mėnėiui — 75c. Kitose valstybėse pnumeracija: Metams — \$7.00; Pusei metų — \$4.00. Parlaikis, num. 26.

Bendradarbiai ir korespondentai rašyti negrąžina, nei neprašoma tai padaryti ir nepriimama tam tikrai pato senki. Redakcija padidino mūšio talpą ir trumpinti visus priimtus raštus ir ypač korespondencijas auga savo nuostatais. Korespondentų raštų, ypač trumpų ir aiškių (jų galima rašyti mažesniu) paliekant didesius tarpus palaukiamas, vėliau patikrinus ir atsiųsiančius. Pasenusių korespondencijų atsiųsiančius nedėdama.

Skelbimų kainos priklauso nuo paraiškų.

Entered as Second-Class Matter March 31, 1916 at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

Lietuviai Lietuvini Brolis

Tokia antraštė "Amerika" idėjo vedamąjį straipsnį, kurį dėl jo aktualumo, išsiaiščiau perspausdiname:

Neseniai Kaune, vilniečių lietuvių choro lankymosi proga suruošose vaišėse, buvęs Lietuvos respublikos prezidentas Al. Stulginskis savo kalboje pareiškė, kad šiuo laiku reikia skelbti lietuvių lietuviui meilę, kad lietuvis lietuviui brolis. Niekas, tikime, ne drįs paneigti šio gilaus pasisakymo, dvelkiančio tauriu žmoniškumu, krikščioniškumu lietuviškumu. Bet kaip šis pasakymas taikintinas gyvenimo tikrovėje?

Kiekvieno valstybininko idealas pasiekti savo valstybėje didžiausio skaičiaus tautiečių tikrą vienybę; kiekvieno tautos darbuotojo — vado tikslas sutelkti savo tautiečius į gaudžias, vieningas eiles. Taip, tai idealas, bet ar idealai įgyvendinami tikrovėje, šiame pasaulyje?

Lietuvio lietuviui meilę, lietuviška vienybė ypatingai reikalinga Lietuvoje, kuri apsupta labai nedraugingų ir galingų kaimynų, bet tai nemažiau reikalinga ir po visą pasaulį išsisklaidžiusiems lietuviams. Deja, tos vienybės vis nėra. Išeivijoje bandyta ir bandoma sutraukti įvairias grupes bendram darbui bent pačiais svarbiausiais reikalais. Toks darbas gali būti įmanomas tik tada, kai tose grupėse glūdėtų neabejotina gera valia.

Čia tenka paminėti apie pasirošimus Pasaulinės Parodos Lietuvių Dienai, kur į bendrą tautinį darbą įtrauktos katalikų, tautininkų, socialistų ir vadinamos neutralinės profesinės organizacijos. Palikta nuostali kairiausioji grupė, kurios vadams praeityje nepriklausoma Lietuva visai nerūpėjo, kurie visai nesisielojo lietuvių džiugams ar liūdesiams, kurie dažnai tyčiojosi iš patriotų pastangų Lietuvai pagelbėti.

Tos grupės laikraštis (Vilnis, sausio 25 d.) drįso paskelbti tokia, atsiprašom už išsireikimą, šlykštynę:

"Sovietų Sąjunga niekada, nesituntė į Lietuvą, Raudonosios Armijos ir todėl "rusų raud. kariuomenė", niekad negalėjo ir imti Lietuvos miestų". Toliau tas laikraštis drįsta skelbti, kad "Panevėžij, Ukmergė, Šedoj ir didesnė pusė Lietuvos buvo įkurta Sovietų valdžia", o "Lietuvos, Sovietus", girdi, sunaikino "Lenkijos ir Vokietijos armija, kurią nesidrovėjęs parsikviesi šiandieniniai Lietuvos siurbėdės. Svetima pagalba jie sumušė Lietuvos liaudį, besisiekusią įkurti tėviškę laisvę ir gerbūvį".

Tokio pasityčiojimo iš savo tautos vargu ar laukė ir "bendro darbo" tautininkai šalininkai iš tų asmenų grupės, kuri dabar per prievartą veržiasi neva į tautinį darbą. Didensio melo joks svetimas priešas nedrįstų paskelbti.

Visi puikiai žinome, kad Atsisteigusių Lietuvą norėjo paglemžti Rusijos komunistai, kad rusų komunistų būriai pliekė ir žudė Lietuvos valstiečius ir darbininkus; kad rusų komunistų kariuomenė teriojo Lietuvos laukus. Visi žinome, kad pirmoji Lietuvos kariuomenės savanorių anka krito kovose prieš bolševikus, kad Lietuvos, narsiosios karinomenės savanorių pirmuosius būrius sudarė Lietuvos liaudies sūnūs. Tad kas gi galėjo "sumušti" Lietuvos liaudį, kurios geriausi sūnūs savo krauju išvadavo gimtuosius laukus iš bolševikų, lenkų ir bermontininkų grėsusių vergijos?

Kai taip tyčiojamasi iš Lietuvos kariuomenės, kai taip klastojami artimos istorijos

faktai, kai taip ciniškai meluojama, tad ar gali būti nuširdi kalba apie lietuvių lietuviui meilę? Taip, ir komunistai yra žmonės, jie kiekvieno artimas, bet ši aplinkybė nei kiek nepareigoja su jais bendradarbiauti ir tuomi išstatyti visos tautos gerovę ir didžiausią pavojų. Komunistai dar neįrodė, kad jiems rūpi lietuvių tautos sviesi ateitis; jie iki šiol neminėjo Lietuvos nepriklausomybės švenčių, jie neaukojo Vilniaus vadavimo bei vilniečių lietuvių šelpimo reikalams, jie negiedoja Tautos himno.

Visa tai turint dėmesį, atvira širdimi ir visiškai ramia sąžine galima sakyti, kad lietuvių lietuviui meilė kaip tik įsakyte įsakoneiti ir bendrą darbą su komunistais, kurie iki šiol tik grovimo ir naikino žygius pasižymėjo. Turime tik žinoti, kad nesisavinam teisės juos amžinai pasmerkti. Ateities darbai gali visas jų dėmes nuplauti, bet esame žmonės, todėl turime skaitytis su gyvenimo tikrove, kuri bent šiuo metu aiškiai sako, kad su komunistais neįmanomas bendras tautinis darbas.

APŽVALGA

Sveikina "Draugą"

Clevelande leidžiamos "Lietuvių Žinios" šiaip pasveikino "Draugą" sukaktuvių proga:

"Rinkti ir skleisti žinias, kultūrinti tautą rašto žodžiu, yra kilmingas pasiryžimas, bet tame pasibriežtame pasiryžime 30 metų be pertraukos ištesėti yra stačiai pagirtinas žygis, ir vertas gerų žmonių pagarbos ir paramos. Tat, sveikiname bendramintį ištvermingą neklautojantį "Draugą" ir visą jo štabą. Trumpai pasakius, Sveikas "Drauge"! Ilgų ilgiasių tau metų ir kuo geriausių pasekų mūsų išeivijos dvasinėje dirvoje! Šviesk ir toliau mūsų protą ir stiprink mūsų dorovines jėgas!"

Ta pačia proga tautininkų dienraštis "Vienybė" sako:

"Sausio 22 d. surengimu žymaus koncerto ir išleidimu specialio padidinto numerio, katalikų dienraštis Draugas atžymėjo savo 30 metų sukaktį. Draugas išsikūręs Wilkes Barre, Pa., ir pirmas jo numeris išėjo liepos 12 d., 1909 m. Pirmuoju Draugo redaktorium buvo vėlonis kun. A. Kaupas, kuris susirgęs pasikvietė sau pagalbon dabartinį Tėvynės redaktorių p. K. Jurgelionį. Pastarasis tūlą laiką Draugą redagavo iki kun. Kaupo mirties. Ir į Chicago perkeltas Draugas ėjo savitrašėiu ir tik 1916 m. kovo 31 d. pradėjo eiti dienraščiu. Dabar Draugą redaguoja gabus žurnalistas p. Leonardas Šimutis".

Paminėjo "Draugą" ir tautininkų savaitraštis "Dirva":

"Sausio 22 d. Chicagos katalikiškas dienraštis Draugas minėjo savo 30 metų gyvavimo sukaktį. Sausio 21 d. Draugo numeris išėjo padidintas, tai sukaktėi atžymėti.

"Smagu matyti mūsų išeivijoje sunkiose sąlygose einančius ir tokius ilgus metus gyvuojančius mūsų laikraščius. Draugas pirmiausia pradėjo eiti savaitrašėiu.

"Dabartinis jo redaktorius yra Leonardas Šimutis, LRKSA prezidentas."

Šaulių Sąjungos Sukaktis

Šaulių Sąjungos vadas pulk. Pr. Saladzius apie 20 m. sąjungos veikimą ir šių metų darbus "Tr." tarp ko kito rašo:

"Šie metai mūsų sąjungai jubiliejiniai, sukaktuviniai. Turime savo sukaktuvėms pavyzdinai pasirošti ir tinkamai atšvęsti. Didžioji ruošia — tai mūsų veiklos sustiprinimas visose šaulinio gyvenimo srityse.

Šauliai visuomet kreipė ir kreipia didžiausią dėmesį pirmiausia į save, nes žino: jei nori kitus ko pamokyti — pats mokėk. Mokymo puiki priemonė — geras pavyzdys. Tik mokėdami dirbti ir pavyzdžiai būdami pažįsime ne tik savo gerą ir galią, bet mokėsime rūpintis ir Tėvynės garbe ir galia. Todėl šauliams reikia šviestis ir šviesti.

Tenka kartais nugarinti nusiskundžiant, kad karinės organizacijos nariams užtenka specialaus karinio darbo, o kultūrinis darbas atima laiką ir apkrauna darbu šaulius, kuriems ir taip pareigų ir darbo apstu.

Nekartą esu nurodęs, kad mums, šauliams, savišvietos dar reikia. Mes turime savo didžiojo ir gausingo šeimų nemaža nebaigusių net pradžios mokyklos. Jiems reikia su-

Krikščionybės Nuopelai Musų Tautai

(Tęsinys)

Kartais vertingų originalų pasitaiko visai netikėtose vietose. Sakysime, mūsų studentų bažnyčioje (po 5 metų pravoslaviškos "nelaisvės" vėl grąžintoj katalikams) yra zakristijose globojamas senoviškas Trijų Karalių paveikslas, kurio autorius, mūsų vyresniųjų menininkų žodžiais, turėjo būti aukštos markės tapytojas.

Ir naujesniais laikais užtin kame dėmesio vertų originalų, kaip, pvz., Andrioli'o paveikslai Kauno kunigų seminarijos bažnyčioje, o ypač mūsų bazilikoje jo Trijų Karalių ir šv. Cecilijos paveikslai. Šiuodu, kaip rašo Jasėnas, "piešti lietuviškais motyvais, davė bažnyčiai tautinio kolorito". Tai neturėtų mus stebinti, žinant kad Andrioli'is ne tik mylėjo savo naująją tėvynę, kurioje gimė ir veikė, bet ir laikė save lietuviu. Plačiau apie religinių paveikslų originalus pačioje Lietuvoje pagamintus galėtų pasakyti p. Galaunė, rūpestingai sustatęs veikusią Lietuvos menininkų sąrašą — "žodynėlį".

Suprantama, kad garsiausių renesanso ir baroko tapytojų originalų neperdaugiausią te galėjo patekti į mūsų šalį ir į mūsų bažnyčias: jie greitai buvo išgaudyti Vakarų Europoje. Tačiau gerų jų kopijų mūsų šventyklose yra daug, apskiausiai, žinoma, Vilniaus bažnyčiose, ką tuoj yra pastebėjęs vokiečių profesorius Weber.

Jei reikėtų kalbėti apie aukštąjį muzikos meną, tai ir šio grožį lietuviai pajuto pirma ne kur kitur, kaip tik bažnyčiose, ypač didesniųjų centrų šventyklose, išgirdę vargonuojant Bacho kūrinius, giedant Palestrinos mišias ir kitų kompozitorių panašius šedevrus. Gal tada ne vienam mūsų tautiečiui dingtelėjo į galvą, i kokiais neišmatuojamas meno aukštybes gali dar iškilti ir malonios, nors savyje paprastos, lietuviškų dainų melodijos, seniau tik kuklių kanklių pritiriamos.

V.

Dideli yra krikščionybės, o tiksliau sakant — katalikiškos krikščionybės nuopelai ir pačiam mūsų tautiškumui, mūsų tautos lietuviškumo iš-

saugojimo ir gaivinimo dalyke.

Žinau, kad nevienas skaitytojas čia krūptelės ir suabejos, atsiminęs, kiek daug dvasiškių nusidėjo mūsų tautai, lietuvių tarpe varydami lenkinimo darbą Vilniuje, o kartais ir Kaunijoje. To faktas aš nemanau nuneigti ar nuslėpti, juo labiau nemanau anų "lenkiškumo apastalų" girti. Yra aišku, kad jie nusikalto ne tik mūsų tautai, bet ir pačios katalikų Bažnyčios įstatymams ir jos pasiuntinybės dvasiai. Bažnyčios pasiuntinybė ir uždavinys — ne nutautinti žmonių gimines, bet laimėti tautas Kristui, kaip regima iš pačių apastalų ir visų didžiųjų šventų misionierių praktikos. Kad Bažnyčia, platindama krikščionybę visame pasaulyje, neturi intencijos pakenkti net menkų tautelių individualumui, regima ir iš to, jog specialiose seminarijose paruošiamieji misionieriai pramokinami kalbos tų tautų ir tautelių, kuriose turės veikti, nepamirštama ir neniekinama net juododžių — negrų kalba ir tarmės. Juo labiau ne misijų kraštuose, kur jau yra pastovi vyskupijų ir parapijų organizacija, reikalaujama, kad sielų ganytojai (vyskupai, klebonai ir jų pagalbininkai) mokėtų savo gamomųjų kalbą, ir taja gimtąją žmonių kalbą aiškintų tikėjimo tiesas ir dorovės taisykles. Šis dalykas nėra paliktas vyskupo ar klebono nuožiūrai: čia turime visuotinį Kat. Bažnyčios įstatymą, privolaomą visoms vyskupijoms ir parapijoms. Taip, pvz., visuotinis Tridento sinodas (ses. XXII, cap. 8) reikalauja, kad visi sielų ganytojai šventadieniais bažnyčiose dėtųytų ir aiškintų tikėjimo dalykus su suprantama žmonėms kalba, nes kitaip "Kristaus avelės alkū, mažutėliai geistų (sielų) duonos, o nebūtų kas jiems jos atlaūžtų".

Tad suprantama, kodėl nušėbo ir pyko apaštališkasis vizitatorius Aleksandras Komulėjus (lotyniškai Comulėjus), kai 1595—1597 m. tikrindamas Vilniaus vyskupiją stovį, rado dvasiškių nemonkančių lietuvių kalbos, taigi nenaudingų nei Bažnyčiai, nei Lietuvos reikalams. Jisai griežtai ir tiksliai priemo-

teikti mokslo, šviesos. Reikia jie įgalinti pajusti tautinę kultūrą, lietuvišką sviesą. Dėl to, prašiau ir raginau, kad visuose būriuose žiemos vakarais būtų išeiti lietuvių kalbos ir istorijos kursai. Tam Sąjungos štabo rūpesčiu ir sudaryta atitinkama programa.

Mums, reikia pažinti savo tautos didingą praeitį — istoriją, geriau išmokyti savoji kalbą. Mes turime būti tikrai šviesūs patriotai, kad mūsų plieno ginklas tikrai būtų kietose lietuviškose rankose, šviestis reikia visiems, ne tik šauliams. Darbo dirva plati. Tik dirbkime išsiuose.

Nemaža reikėtų pakalbėti mūsų kasdieninio darbo reikalais. Bet šį kartą pakanka pabrėžti vieną: vykdyti sąjungos įstatymą ir statutą gyvenime.

Peikiame ir smerkiame tuos piliečius, kurie nevykdo įstatymų, bet ir mes nepakęsim savo tarpo tokio nario, kuris nevykdo savo organizacijos įstatų ir įsakymų".

June Bierbower, Nebraska val. universiteto studentė. Rašydama žinutes iš sportininkų veikimo ji tiek susipažino su visomis sporto šakomis, kad tapo pakviesta laikraščio Daily Nebraskan sporto sekcijos redaktorium. Taigi, mokinas ir sykiu laikraštį redaguoja. (Acme telephoto)

nių, kad aprūpintų šią vyskupiją lietuvišiais dvasiškiais; iš vyskupo pajamų paskyrė 10,000 florenų Vilniaus seminarijai, kad tomis lėšomis būtų auklėjama dvidešimt klierikų, vietinių lietuvių (juvėnes diocesis Vilnės lituani), pasizadančių kunigauti šioje vyskupijoje; taip pat nutarė jis iš vyskupo pajamų paskirti 3,000 florenų vyskupo Valerijono vardo bursai (bendrabučiui), kad ši lietuviams jaunuoliams padėtų eiti mokslus ir auklėtų naudingus darbininkus Bažnyčiai ir Lietuvos valstybei; negana to, apdairus Komulėjus nutarė, kad šios bursos viršininkas — prefektas turi būti lietuvis. Baigdamas, šis apaštališkas vizitatorius įpareigojo būsimus Vilniaus vyskopus ir kapitulą sąžiningai laikytis šių nutarimų.

Jei visuotinės Bažnyčios įstatymai, o taip pat ir sakytais popiežiaus sprendimas, negana sąžiningai buvo vykdomi Vilniuje (o dalimi ir Kaunijoje), jei dvasiškiai ne sykį davėsi panaudojami kaip lenkinimo akeijos įrankiai, tai jie šitame dalyke pasielgė ne kaip katalikų Bažnyčios, bet kaip lenkiško imperializmo tarnai, priešingai visuotinės Bažnyčios intencijoms ir jos įstatymų dvasiai.

Antra vertus, pati Lietuvos istorija mums rodo, kad pagrindinės Lietuvos aplenkėjų prie tų didžiųjų pliusų turime priskaityti jau tą istorinę ir visuotinę reikšmės faktą, kad kat. Bažnyčia savo srityje suteikė lietuvių kalbai viešumo teisę, t. y. tai, ko stigo lietuviams savo valstybinio gyvenimo srityje. Juk, kaip visi žinome, net Gedimino ir Vytauto valstybėje (net centre) ne lietuviška, bet cerkvinė gudų kalba ir raštas buvo virtusi oficiale, valstybine kalba ir raštu, viešpatandama valstybinėse įstaigose (Bus daugiau)

Viskas Ginklams

Šiomis dienomis Tautų Sąjungos atiras pranešė įdomių statistikos žinių apie valstybių ginklavimąsi 1938 metais.

Pagal tas žinias, praėjusiais metais visame pasaulyje buvo išleista beveik 10 milijardų dolerių senų kursu (9 auksinai už dolerį). Vadinasi, skaitant lenkiškais pinigais, pernai pasaulis ginklavimosi reikalams yra išleids apie 90 milijardų auksinų.

Kai tuo tarpu 1937 metais tam tikslui buvo išleista 70 milijardų.

Absoliutę minėtos sumos dalį sudaro didžiulės valstybių karo biudžetai — iš viso 65 milijardai auksinų. Iš to matyti, kad apsiginklavimui daug mažiau išleidžia vidutinės ir mažosios valstybės.

Pažymėtina ir tai, kad imant atskiromis pasaulio dalimis, daugiausia ginklams pinigų skiria Europa, kuri pati viena sudaro viso pasaulio valstybių karo biudžeto 70 nuos.

mo priežastys buvo ne bažnytinio, bet kitokio pobūdžio. Tai — politinė sąjunga su Lenkija, nuvedusi į perdidelį kultūrinį suartėjimą su lenkais; luoninė visuomenės santvarka (su perdidelem bajorų teisėmis ir pavergimu valstiečių), įvestoji ne Bažnyčios, o pačios valstybės; bajorų spartus lenkėjimas, politinių ir savo luominių interesų skatinamas; Lietuvos monarchų ir dvarininkų, bažnyčių fundatorių, pasisavinta "patronato teisė" (teisė prezentuoti sau patinkamus kandidatus į vyskupus ir klebonus); na, ir kultūrinis mūsų tautos atsilikimas, susidaręs dėl pavėluoto priėmimo krikščionybės. Jei būtume bent porą šimtmečių anksčiau priėmę katalikybę, tai, sekdami Vakarų tautų pavyzdžiu, iki 14-jo amžiaus pabaigos jau būtume turėję nemažą savų mokyklų, neišskiriant nė universitetų; būtume tada jau išugdę daug savų inteligentų, savą raštiją, savą meną, — ir taip mūsų kultūrinis atsparumas būtų buvęs kur kas didesnis.

Jei kai kurių dvasiškių prolenkiška akeija vietomis yra padariusi žalą mūsų tautai, tai išsiaiš imant katalikybės veiklą Lietuvoje tenka pripažinti, kad jiniai turėjo ir turi mūsų tautiškumui milžiniškų pliusų, kurie su kaupu atsveria dvasiškių dalies žalingą veikimą.

Prie tų didžiųjų pliusų turime priskaityti jau tą istorinę ir visuotinę reikšmės faktą, kad kat. Bažnyčia savo srityje suteikė lietuvių kalbai viešumo teisę, t. y. tai, ko stigo lietuviams savo valstybinio gyvenimo srityje. Juk, kaip visi žinome, net Gedimino ir Vytauto valstybėje (net centre) ne lietuviška, bet cerkvinė gudų kalba ir raštas buvo virtusi oficiale, valstybine kalba ir raštu, viešpatandama valstybinėse įstaigose (Bus daugiau)

Kas seno žmogaus kaip reikia negodoja, tas iš anksto savo namus griant stovja.

Jei nori sumanymus nugaleti, mokykis kentėti.

PELAI IR GRŪDAI

Visi žinome, kad reikia atskirti pelus nuo grūdų. Visi žinome, kad neprivale valgyti to, kas mūsų sveikatai pakenktų. Jei turime tiek proto, kad išmanome, jog neprivale valgyti nei šungrybių, nei musmirių, jei suprantame, kad neprivale valgyti to, kas mūsų kūnui gali kenkti, tai turime taipgi suprasti, kad lygiai neprivaleme to daryti, kas mūsų dvasiai kenktų; neprivaleme daryti nieko to, kas mūsų sielai pakenktų. O kadangi mūsų siela yra daug brangesnė, negu mūsų kūnas, tai kur kas stipriau privalome žiūrėti, kad nepakenktume savo sielai.

Dabar turime vasario mėnesį. Tai spaudos platinimo mėnuo. Tai geros, katalikiškos spaudos platinimo mėnuo.

Gyvename šalyje, kur naudojamos plačia laisvė. Laisvė yra brangus daiktas. Bet kaip kiekvienas geras daiktas gali būti piktam panaudojamas, tai taip darosi su laisve. Nedori žmonės spaudos laisvę pasinaudodami leidžia labai nešvarių laikraščių ir knygų. Australijos vyriausybė uždarė savo duris apie 80-čiai Amerikos laikraščių dėl jų šlykštumo.

Fort Wayne vyskupas Noll ir keletas kitų Amerikos vyskupų pradėjo organizuoti draugiją panašią į Legion of Decency, kovai su šlykščia spauda. Legion of Decency, kaip žinome, buvo suorganizuota kovai prieš nepadorias filmas. Tuomį daug laimėta ir filmos pradėjo švarintis. Legion of Decency varė agitaciją prieš lankymą šlykščių filmų. Prie šio katalikų judėjimo prisidėjo ir kitų tikybų veikėjai ir todėl to judėjimo geros pasekmės aiškios.

Kas buvo padaryta tvirkinėioms filmoms, tas bus padaryta ir nešvarių spaudai. Mes lietuviai savo tarpe turime vargo su savo spauda. Mūsų spaudos dalis yra tokios pakraipos, kuri griauja tikėjimą, ardo dorą, sėja neapykantą ir perša komunistines idėjas.

Visos tautos randasi pana-

Harold J. Kriebs, kasininkas Dewitte, Ia., miestelio banko iš kurio buvo išeikvojęs \$83,000 ir pasislėpęs. Federaliai agentai tačian jį suėmė Little Rock, Ark., mieste. (Acme telephoto)

šioj padėtyje, kaip lietuviai. Visos tautos turi nešvarios spaudos ir su ja kovoja, o kartu platiną gerąją spaudą. Tą darome ir mes lietuviai katalikai.

Aukštosios dvasiškos vyriausybės parėdymu vasario mėnuo yra skirtas katalikiškos spaudos platinimui. Atlikime savo pareigą — patys skaitykime katalikiškus laikraščius ir raginkime prie savo draugus, gimines, pažįstamus, kaimynus. Taip darydami atliksime misijonierišką darbą, varysime katalikišką akciją, prisidėsime prie vykinimo Dievo karalystės čia ant žemės.

Prie tokio darbo mus ragina popiežiai, vyskupai ir kiti katalikiškai vadai. Jų balsas nebus balsas šaukiančio tyruose, jei skaitysime ir platinysime katalikišką spaudą. Taipgi kaip ūkininkas kad žino, jog reikia atskirti pelus nuo grūdų, tai taip ir mes žinokime, kad reikia atskirti gerąją spaudą nuo blogosios ir kad reikia skaityti, platininti ir remti tik gerąją katalikišką spaudą. Kaip ūkininkas žino, ką daryti su grūdais ir pelais, tai mes žinokime, ką daryti su gerąja ir ką daryti su blogąja spauda.

„Draugo“ Skaitytojas

TRUMPAI IŠ LIETUVOS

KAUNAS. — Vytauto Didžiojo Kultūros vyko jubiliejinė paroda Lietuvos meno darbų. Paroda sausio 15 d. jau uždaryta. Parodą nepaprastai gausiai lankė įvairūs visuomenės sluoksniai, ypačiai moksleiviai, kurių buvo keliasdešimt ekskursijų.

KAUNAS. — Į Lietuvos Turizmo Sąjungą kreipėsi Mandžiuko prekybos ir pramonės rūmų sekretorė Masako Katayama pareiškėdama didelį susidomėjimą Lietuva ir prašė įvairios propagandinės ir statistinės literatūros. Ši medžiaga busanti panaudota sakytyčių leidžiamame laikraštyje straipsniams apie Lietuvą.

SAO PAULO, Brazilija. — Keli didesnieji S. Paulo fabrikai į metų galą atleido nemažą skaičių lietuvių darbininkų. Kai kurie atleistieji iš darbo lietuvių darbininkai neturi jokios vilties gauti naują darbą mieste, nes įstatymas varžo svetimšalių priėmimą į darbą. Kai kurie iš atleistųjų turėjo įsigyti išmokėjimui sklypukus žemės ir pasistatę namukus. Prie esamų aplinkybių kai kuriems iš jų pasidarė padėtis rimta, nes nepajėgs toliau mokėti už sklypus ir bus priversti juos parduoti.

Bendrai Minės Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktį

AKRON, OHIO. — Visos Akrono lietuvių draugijos bendrai paminės Lietuvos nepriklausomybės sukaktį (Vasario 16 d.) sekm., vasario 18 d. vakare, Bavarian salėje, 546 Grant St. Kalbėtojai pakviesiti iš Clevelando: J. Mažeika,

THE GOOFUS FAMILY

By H. T. Elmo

MOKYTOJAMS KLAIPĖDOS KRAŠTE PANAIGINAMI KALBŲ EGZAMINAI

KLAIPĖDA. (VDV). — Direktoriaus panaikino 1935 m. Brvelaičio direktorijos išleistas taisykles apie kalbų egzaminus mokytojams. Pagal tas taisykles visi mokytojai iki tam tikro termino turėjo įrodyti pakankamai moką lietuvių kalbos. Direktoriaus manoma, kad tos taisyklės daugiau nebereikalingos, nes visi naujai skiriamieji jauni mokytojai ir taip abi krašto kalbas gerai moką. Panaikinus šias taisykles, panaikinamas pas-

kutinis posmas ir mokytojų skyrimo dokumento blanke, kuriame buvo kalbama apie mokytojo pareigą mokėti ir lietuvių kalbą. Šis panaikinimas remiamas tuo pačiu motyvu, kad visi jaunieji mokytojai gerai moką lietuviškai. Mokyklų išduodamieji mokyklų baigimo liudijimai iki šiol buvo rašomi dviem kalbom. Nuo šiol jie bus rašomi tik viena kalba, būtent, ta kalba, kuri bus tos mokyklos dėstomoji kalba.

PREMIJOS UŽ GERIAUSIUS LIETUVOS ŽURNALISTŲ STRAIPSNIUS

KAUNAS (VDV). — Lietuvos žurnalistų sąjunga paskyrė 1500 litų premijos už geriausius sąjungos narių žurnalistų straipsnius, atspausdintus 1938 metais Lietuvoje ar užsieniuose. Iš tos sumos sudarytos 8 premijos: 2 po 300 litų, 2 po 200 litų, 2 po 150 litų ir 2 po 100 litų. Premijos gali būti paskirtos už publicistinius, informacinius bei reportažinius rašinius. Kiekvienas autorius iki vasario mėn. 1 dienos gali patiekti

komisijai ne daugiau kaip du savo straipsnius premijai gauti.

Iki šiol Lietuvoje jau seniau yra įvestos nuolatinės premijos už geriausius knygas (valstybinė premija 5000 litų). Siemet Valstybės Taupomosios Kasos skyrė 10,000 litų geriausiems meno kūriniams premijuoti. Dabar iš Žurnalistų Sąjunga pati įvedė norą kuklias premijas už geriausius žurnalistinius straipsnius.

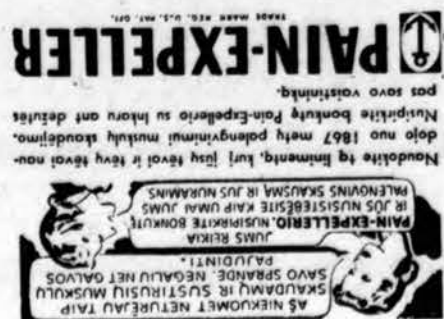
J. Jarus, K. S. Karpins, adv. P. Česnulis, inž. P. Žiūris, 'Tėvynės' red. adv. K. Jurgelionis iš New York ir vietiniai kun. Angelaitis, S. Rodavičius ir V. T. Neverauskas.

Įžanga visiems dykai.

V. T. Neverauskas, Komiteton koresp.

Patarlės

Ne viskas auksas, kas žiba. Nespaudęs norago, nevalgys pyrago. Keno vežime važiuoji, to ir giesmė giedok. Žadinsys, tai taip, kaip sapne radinsys.

Kviečiu visus kaimynus, draugus ir pažįstamus naudotis mano patarnavimu.

Midwest Service Station

Patarnauja Lietuviai
Gasas, Aliejus, Lubrikacija, ir
Mašinų Plovimas
Taipgi parduodam Pečiams
Range Aliejų
Tire ir Battery Service
24 Valandų Patarnavimas

Vic Juknis, sav.

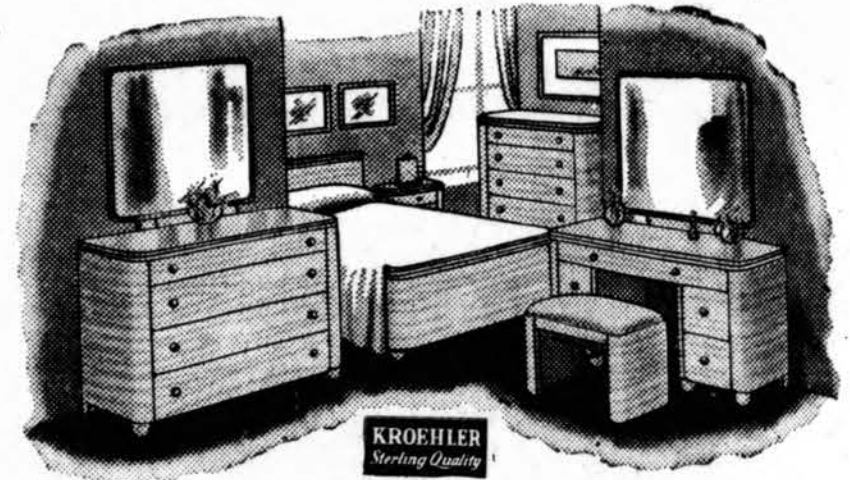
2335 South Western Avenue

TELEFONAS CANAL 3764

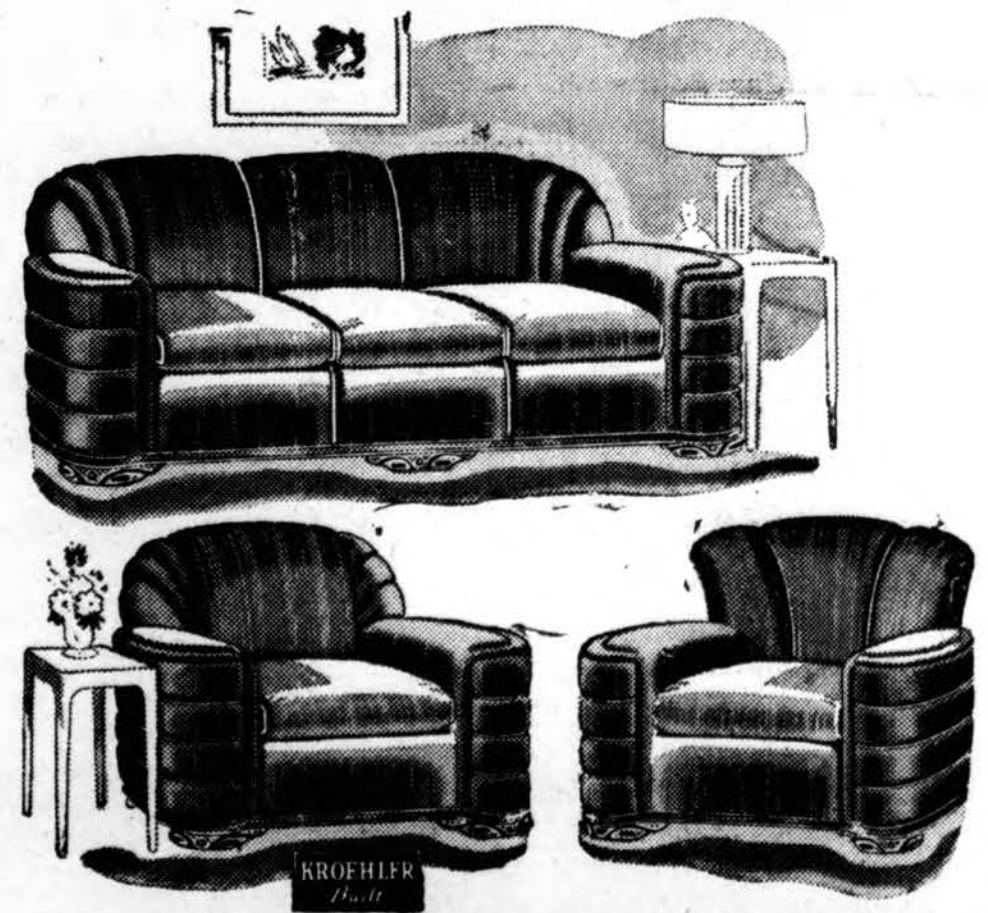
Kiekvieno pirštai į save. Dovanotam arkliui į dantis. Nuo vilko bėgo, mešką sutiko.

Didelė Vertybė Gerų Rakandų

už mažiau pinigų. Ant naujos 1939 metų mados sutaupte vieną trečią dalį ir daugiau.

Miegamojo kambario setai, verti virš \$100.00 — su Springsais ir matracu už \$64.00 ir \$45.00

Tvrtai padaryti Parlor Setai įvairių spalvų, tvirtos materijos, kieta medžio rėmai ir gerai neperlenkami springsai po \$49.00 ir \$95.00

Studio Couches, parankūs, moderniškai po \$16.00, \$19.00 ir 29.00

9 x 12 Wilton karpetai, Bigelow Sanford po \$45.00 ir \$24.50

Seni rakandai išmainomi. Jūsų senas Parlor Setas perdirbamas ant naujo. Du šmotai už \$31.50

Sudedame naujus springsus, naują vatą, naują materiją ir rėmus pertaisome. Pašaukite YARDs 3088.

Parlor Setams uždangalus padarome ant užsakymo.

Jos. F. Budrik, Inc.

RAKANDŲ IR RADIJŲ KRAUTUVĖ,
3409-21 So. Halsted St.

Paklauskite Radio Valandos nedėlios vakare 5:30 iki 6:30 P. M. iš WCFL 970 k. Radio stoties. Lietuviška muzika ir dainos.

Prof. St. Šalkauskis

JAUNUOMENĖ IR GYVOJI DVASIA

Fizinis žmogaus gyvenimas ną kartą ir tinkamai nepa-
galf būti pavaizduotas kreiva
arba laužyta linija, kuri iš
pradžios kyla į viršų, paskui
eina lygioje aukštumoje, paga-
liau užsilenkia į apačią ir grį-
žta į pirmą aukštumą. Žmo-
gaus gyvenimas būtų begalo
liūdnas, jei šita laužytoji lini-
ja būtų jo simbolis. Laimė
šalia fizinio yra dar dvasinis
žmogaus gyvenimas, kuris ga-
li eiti įvairiomis linkmėmis ir
gali net nuolat kilti į viršų.
Normali dvasinio gyvenimo
linkmė kaip tik yra ta, kuri,
pradėjus kilti drauge su jau-
natvės dvasia, nesustoja kilu-
si ir toliau, kai jaunatvės dva-
sia pasikeičia dvasine jaunat-
ve. Tasai svarstis, kuris nuo-
latai kelia žmogaus gyvenimą
į viršų ir kuris laiduoja dva-
sinę jaunatvę, ir yra gyvoji
dvasia. Svarbu todėl, kad gy-
voji dvasia rastų natūralią
atramą priginties jaunatvėje
ir išsivystytų jaunuomenėje
anksčiau, negu ji galėtų pra-
dėti smukti savo dvasiniame.

Tuo tarpu gerai panaudoti
savo jaunatvę reikią apsa-
goti jaunatvės dvasią deusi-
nėje jaunatvėje, t. y. tai, kas
ateina dovanai iš prigimties,
paversti neprarandamu dvasi-
niu lobiu. Kas nedegė jaunu
idealizmu ir entuziazmu, nie-
kadados nebuvo jaunas; o kas
šito idealizmo ir entuziazmo
nepavertė dorinėmis vertybė-
mis, veltui pragyveno savo
jaunatvę. Jis išžarstė bran-
giausias dangaus dovanas,
pats net nesuprasdamas jų
reikšmės.

Jaunatvė yra visų žmogaus
prigimtųjų pražydėjimas. Tai gė-
lių, bet ne vaisių amžius. Kad
vaisiai būtų gražūs ir sveiki,
reikia gėles apsaugoti nuo pa-
vojų. Jas gali pakirsti šal-
nas, jas gali pagriaužti kirminas.
Panašiai yra ir su žmogaus
jaunatve. Ją gali pakirsti šal-
tas abejingumas idealui; jį
gali pakirsti geidulių kirmi-
nas. O šis kirminas tiek yra ar-
tinamas jaunatvei.

I. GYVOJI DVASIA IR JAUNATVĖ

1. Jaunatvės dvasia, kaip
gyvoji dvasia. — 2. Gyvoji
dvasia, kaip dvasinė jaunat-
vė. — 3. Reikalingas konservuo-
ti jaunatvės dvasią dvasinėje
jaunatvėje. — 4. Jaunatvės i-
dealizmas ir puolimo pavojai.

Jaunatvė yra natūralus gy-
vosios dvasios amžius. Jaunat-
vė yra gyva ir pilna idealiz-
mo; lengvai užsidega, giliai
jaucia ir jautriai reaguoja;
ji yra judri ir energinga; mē-
sta, kas yra nauja ir nepa-
asta; užjaucia svetimus var-
gus ir yra linkusi į pasiauko-
imą; turi subtilų dorinį jaus-
mą ir gražių dalykų pamėgi-
mą. Trumpai tariant, jaunat-
vė iš savo esmės pasižymi gy-
voja dvasia. Jaunatvės dvasia
yra ne kas kita, kaip sielos
legimas idealo akivaizdoje.
Je kas kita yra ir gyvoji dva-
sia.

Tačiau ne kiekviena jaunat-
vė yra tokio teigiamo turinio.
Jaunatvė tik tada įgauna tik-
rą vertę ir dorinį turinį, kai
iš prigimties dovanos tampa,
apsisprendimo priemonėmis,
dvasiniu laimėjimu. Kitaip ta-
niant, prigimtine jaunatve tu-
ti būti paversta dvasine jau-
natve. Žmogus tik tada įsten-
gia eiti nuolat kylančią dva-
sinio gyvenimo linkmę, kai su-
geba įsigyti ir pastoviai sa-
vyje palaikyti dvasios jaunat-
vę, arba gyvąją dvasią.

Jaunatvės dvasia yra gyvo-
ji dvasia visų pirma psicholo-
gine prasme; dvasinė jaunat-
vė yra gyvoji dvasia visų pir-
ma dvasine dorine prasme.
Jaunatvės dvasia yra dangaus
dovana; dvasinė jaunatvė lai-
mina darbu ir pastangomis.
Jaunatvės dvasia nuteikia dva-
sinei jaunatvei, bet pastaroji
turi būti laimėta apsisprendi-
mu ir gyvenimo kova.

Galima sakyti, svarbiausias
žmogaus auklėjimosi ir lavini-
mosi uždavinys yra jaunatvės
dvasią paversti saviugdos prie-
monėmis dvasine jaunatve.

Jaunatvė su jos dangiškėmis
dovanomis nėra veltui duota
žmogui. Jinai yra duota vie-

Memphis, Tenn., buvo žino-
mas kaip saugiausias trafi-
kos nelaimių atžvilgiu mies-
tas Amerikos Jungt. Val. Ne-
tekus to vardo miesto valdy-
ba paskelbė saugumo vąj.
Savo atsišaukime į gyventojų
sąjūdį, kad turintieji au-
tomobilius nevažiuotų grei-
čiau negu 30 mylių į val. Su-
tinkantieji su tuo gauna tam
tikrą medalį su ženkle "30".
Jaunatvė su jos dangiškėmis
dovanomis nėra veltui duota
žmogui. Jinai yra duota vie-

Mei Ott, naujas kapitonas New York Giants basebolo rinktinės, National Lygoje, savo dukrelių tarpe. (Acme photo).

prendimą realizuoti gyvenimo
praktikoje. Idealui reikia pas-
tatyti nesugriaujamą tvir-
tovę žmogaus sieloje. Tokia
tvirtovė ir yra dvasinė jau-
natvė, pastoviai laimėta. Kas
yra šita dvasinė jaunatvė, ir
kaip ji gali būti pastoviai lai-
mėta, štai klausimai, kurie
mums turi šiandien rūpėti.

II. DVASINĖS JAUNATVĖS YPATYBĖS

1. Idealo meilė. — 2. Dori-
nis jautrumas. — 3. Protinis
gyvumas. — 4. Pasiryžimas
nuolatui tobulintis. — 5. Op-
timizmas.

Gal, niekas taip gerai neiš-
reiškia esminio dvasinės jau-
natvės turinio, kaip idealo
meilė, kuri visada yra nesui-
teresuota ir didžiulės dvasiš-
kės. Svarbiausi idealai yra tiesa,
gėris, grožis ir šventumas. An-
ksčiau už šiuos idealus stovi
tik visų vyriausias, tikrai ab-
soliutinis idealas, būtent, Die-
vas, kaip visų idealų šaltinis
ir atbaigėjas.

Žmogus gali neturėti aukš-
tųjų idealų, kuriems tarnauti
nesuinteresuotu būdu, bet tuo
met jis turės žemų idealų, ku-
riems tarnaus vergišku būdu.
Kas yra abejingas tiesai, gė-
riui, grožiui, šventumui, neiš-
vengiamai vergus geiduli-
ams. Taigi turėti aukštąjį i-
dealą reikią ne tik teoriškai
pripažinti jo vertę, bet ir jam
nesuinteresuotai tarnauti.

Idealo meilė iš tikrųjų yra
ne kas kita, kaip pastovus jo
laikymas savo dvasioje ir ne-
suinteresuotas tarnavimas jo
naudai. Jaunatvė yra linkusi
žavėtis ir aukotis tam, kas yra
idealu. Kai šitas palinkimas
tampa pastoviu nusiteikimu,
moraliai laimėtu, galima jau
kalbėti apie dvasinės jaunat-
vės savybę.

Idealo meilė žmogui neleid-
žia būti abejingam tiesos, gė-
rio, grožio ir šventumo daly-
kams, bet tai, kas čia ypač
būdinga, yra dorinis jautru-
mas. Jaunatvės sąžinė papras-
tai yra jautri; kartais ji net
yra skrupulinga, t. y. pasižy-
mi nenormaliu jautrumu. Dva-
sinei gi jaunatvei prigimtas
yra pastovus išmintingas do-
rinis jautrumas, kuris norma-

liai nuteikia sąžinę ir yra sti-
prus akstinas dorinei pažan-
tai.

Kad jaunatvės dorinis jau-
trumas neatbuktų, svarbu ap-
sisaugoti nuo pirmutinio do-
rinio smukimo, kuris papras-
tai yra pradžia inercingam
riedėjimui žemyn į dorinį pa-
krikimą. Apsaugotas jaunat-
vės dorinis jautrumas yra tar-
si pagrindinis kapitalas, ku-
ris visada yra našus dorinia-
me gyvenime. Iš to kapitalo
paprastai prasigvena ir dva-
sinė jaunatvė, kai dorinis jau-
natvės jautrumas tampa są-
moningas ir pastoviai pagrįs-
tas.

Trečia dvasinės jaunatvės
ypatybė yra protinis gyvu-
mas: jaunatvė domisi daug-
kuo, nori žinoti gerai ir kurti
iniciatyviškai. Todėl jaunu-
omenė su įdomumu stebi pasa-
lį ir gyvenimą, nori patirti ir
žinoti jų pagrindus ir stengia-
si sukti jų tobulinimo prie-

mes. Žodžiu tariant, jaunat-
vė yra linkusi domėtis, žinoti
ir kurti.

Skirtumas tarp prigimties
jaunatvės ir dvasinės jaunat-
(Nukelta į 5 pusl.)

AKIŲ GYDYTOJAS

DR. VAITUSH, OPT.

SPECIALISTAS
OPTOMETRICALLY AKIŲ
LIETUVISSuvis 20 metų praktikavimo
Mano Garantavimas

Parengtas akių įtempimą, kas es-
ti priežastimi galvos skaudėjimui,
svaigimo, akių įtempimo, nervuotu-
mo, skaudamų akių karšių, atitaiso
trumparegystę ir toliaregystę. Prita-
gia teisingai akinius. Visuose atsi-
kimuose egzaminavimas daromas su
elektro, parodančia mažiausią klai-
das. Specialė atyda atkreipiamą
mokyklos vaikus. Kreivios akys ati-
talsomos.

Valandos: nuo 10 iki 8 val. vak.
Nedėlioje pagal sutartį.

Daugely atsitikimų akys atitaiso-
mos be ainių. Kainos pigios kaip
pirma.

4712 SO. ASHLAND AVE.

!!EXTRA!!
Dovanos • Dovanos

"DRAUGAS" dovanos savo skaitytojams \$1.50 knygomis, ku-
rie tuojaus atsitys į "Drango" administraciją \$6.00 prenumeratą
už 1939 metus.

Tie, kurie atsitys prenumeratą už 1939 ir 1940 metus tuojaus,
gaus dovanų \$4.00 knygomis.

Knygas gali pasirinkti patsai skaitytojas iš žemiau talpinamo
sąrašo.

1. Šv. Jėzaus širdies Intronzacija20
2. Tarptautinis Eucharistinis Kongresas —
parašė Vysk. Pr. Būčys, M.I.C.1.00
3. Adoracijos Vadovėlis40
4. Sielos Takai Tobulybėn — parašė Kun.1.25
5. Mišijų Maldos — (Lotynų ir Rytų Apeigomis)25
6. Malda už Jaunimą — parašė Kun.10
7. J. Vaitkevičius, M.I.C.1.00
8. Trumpa Apologetika — parašė Vysk. Pr. Būčys, M.I.C.70
9. Kristaus Patarimų Kelias — parašė Kun.1.00
10. K. Matulaitis, M.I.C.1.00
11. Krikščioniškoji Šeima parašė Kun. J. Vaitkevičius1.00
12. Katalikų Tikyba — parašė Vysk. Pr. Būčys, M.I.C.1.25
13. Išsipildė — vertė K. Giedrutis75
14. Šv. Teresės Vaikelio Jėzaus — parašė Kun. Padolskis75
15. Dievas Sutvėrėjas — parašė Kun. Durickas75
16. Porcijunkulė (Jos Istorija ir Atliadai) parašė kun. J. V.05
17. Legendos ir Pasakojimai apie Kūdikių Jėzų vertė K. V. K.05
18. Lietuviškos Pasakos — parašė J. Basanavičius1.00
19. Praeities Pabyros — parašė Kun. A. Petrauskas, M.I.C.35
20. Žmogaus Tikslas — parašė Kun. P. Jakštys25
21. Šv. Dvasia — parašė Vysk. Pr. Būčys, M.I.C.1.00

"DRAUGAS" PUBLISHING CO.,
2334 So. Oakley Ave. Chicago, Illinois

"Mirtis nedidelis žodis, bet
mokėti numirti — didelis da-
lykas". (Eliot).

LIETUVIAI ADVOKATAI

Telephone YARds 1001

JOSEPH J. GRISH

LIETUVIS ADVOKATAS

4631 So. Ashland Avenue
Res. 6515 S. Rockwell Street
Telephone REPublic 9723

KAL & ZARETSKY

LIETUVIAI ADVOKATAI
6322 So. Western Avenue

VALANDOS:

Panėdė, Utarninke ir Ketverg-
no 2 iki 9 val. vakare.
Seređoj ir Pėtnyđioj — 2 iki 6 v. v.
Sobotoj nuo 12 iki 6 v. v.
Tel. Prospect 1012
Res. Tel. Republic 5047

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIUNAS

DANTISTAS

1446 So. 49th Court, Cicero

Antradieniais, Ketvirtadieniais ir

Penktadieniais

Valandos: 10-12 ryte, 2-6, 7-9 P. M.

3147 S. Halsted St., Chicago

Pirmadieniais, Trečiądieniais ir

Šeštadieniais

Valandos: 3-8 P. M.

Ofiso Tel. Canal 6122

Res. 8342 So. Marshfield Ave.

Res. Tel. Beverly 1868.

DR. GEORGE I. BLOŽIS

DANTISTAS

2201 West Cermak Rd.

VALANDOS:

9:30 iki 12 ryto 1 iki 4:30 popiet

6 iki 8 vakare

Trečiądieniais ir Sekmadieniais

pagal sutartį.

DR. P. J. BEINAR

(BEINARUSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6900 South Halsted Street

TELEFONAI:

Ofiso WENTworth 1612

Res. — YARds 3955

OFISO VALANDOS:

2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare

Trečiądieniais ir Sekmadieniais

pagal sutartį.

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Res 6958 So. Talman Ave.

Res. Tel. GEORge 0617

Office Tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 W. Marquette Road

Val. 2-4 ir 7-9 vak.

1446 So. 49th Ct.

Subatomis nuo 7-9 vakare

Ketv. ir Nedėliomis susitarus

Office hours:

2 to 4 and 7 to 9 P. M.

Sundays by appointment

DR. STRIKOL'IS

PHYSICIAN and SURGEON

4645 So. Ashland Avenue

OFISO VALANDOS:

Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.

Nedėliomis pagal sutartį.

Office Tel. YARds 4787

Namų Tel. PROspect 1988

Tel. CANal 6122

DR. S. BIEŽIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 W. Cermak Road

VALANDOS: 1-3 popiet ir 7-8 v. v.

REZIDENCIJA

6631 S. California Ave.

Telefonas REPublic 7868

Office Phone Res and Office

PROspect 1028 2359 S. Leavitt St.

Val: 2-4 pp. ir 7-9 vak. CANal 0706

DR. J. J. KOWAR

(KOWARSKAS)

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2403 W. 63rd St., Chicago

Nedėliom ir Trečiądieniais

Pagal sutartį.

Tel. LAFAyette 8016

DR. C. J. SVENCISKAS

DANTISTAS

4300 So. Fairfield Avenue

OFISO VALANDOS:

18 val. ryto iki 9 val. vakare

Sukmadieniais ir Trečiądieniais

pagal sutartį.

LIETUVIAI DAKTARAI

Telefonas HEMlock 6286

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2415 W. Marquette Rd.

Ofiso valandos:

10-12 val. ryto

2-4 ir 6-8 val. vakaro

Trečiądieniais ir Sekmadieniais

Susitarus

Tel. CANal 5969

DR. WALTER J. PHILLIPS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2155 West Cermak Road

OFISO VALANDOS:

1-4 ir 6:30 — 8:30 vakare

ir pagal sutartį.

Ofiso Tel. CANal 2345

DR. F. C. WINSKUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2158 W. Cermak Road

Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

Trečiądieniais pagal sutartį

Res. Tel. CANal 0402

2305 So. Leavitt Street

DR. A. J. MANIKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

VIRginia 1118 4070 Archer Ave.

Valandos: 1-3 ir 7-8

Kasdien išskyrus Seređą

Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį

Sukmadienį susitarus

DR. CHARLES SEGAL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

2-tros lubos

CHICAGO, ILL.

Telefonas MIDway 2880

OFISO VALANDOS:

Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4

val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 v. v.

Sukmadieniais nuo 10 iki 12 v. ryto

DR. MAURICE KAHN

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4631 So. Ashland Ave.

Tel. YARds 0994

Res. Tel. PLaza 2400

VALANDOS:

Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.

Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. dienų

DR. A. J. BERTASH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofiso val. nuo 1-3; nuo 6:30-8:30

756 West 35th Street

Tel. CALumet 5974

OFISO VALANDOS:

9 val. ryto iki 8 v. vakare, išskyrus

sukmadienį ir trečiądienį

DR. A. P. STULGA

DANTŲ GYDYTOJAS

3259 S. Halsted Street

CHICAGO, ILL.

Ofiso Tel. VIRginia 0036

Residencijos Tel. BEVerly 8244

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue

Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 P. M

Conception miesto (Chile respublikoj, Pietų Amerikoj) centras po pastarojo žemės drebėjimo. (Acme photo).

JAUNUOMENĖ IR GYVOJI DVASIA

(Tęsinys iš 4 pusl.)

vės ir čia glūdi tobulumo laipsnyje. Dvasinė jaunatvė gyvai domisi pasauliu ir gyvenimu ir nori juos pažinti ne dėl gyvo jaunatvės temperamento, bet dėl gilesnių žmogiškosios dvasios reikalavimų, būtent, dėl to, kad šita dvasia turi reikalo plisti pažinimu. Juk jau Aristotelis buvo pasakęs, kad siela pažinimu tampa visu kuo. Panašiai dvasinės jaunatvės kūrybinė iniciatyva nėra tik savaiminga jaunatvės atoveika patiriamoms pasaulyje ir gyvenime netobulybėms, bet patyrimu ir darbu pagrįstas dvasinis reikalas tobulintis ir tobulinti. Šiaip ar taip ir šiuo atveju tasai protinis gyvumas, kuris yra prigimtas jaunuomenei, yra vertinga pradžia dvasinei jaunatvei.

Idealo meilė nurodo žmogui, kur jis turi eiti. Dorinis jautrumas skatina jį tobulintis. Protinis gyvumas padeda jam vertinamai spręsti save ir pasaulį. Sunku manyti, kad visi šitie daviniai nesudarytų pasiryžimo pastoviai tobulintis. Pasiryžimas nuolat tobulintis ir yra ketvirta dvasinės jaunatvės ypatybė.

Jaunuomenė paprastai yra reformatoriška. Nusiteikusi. Jinai yra jautri tam, kas yra netobula ir negera pasaulyje ir pačiame žmoguje, ir tik, jog reikia tik geros valios, kad viskas galėtų būti pakeista į gera. Kas nauja ir ypa-

tinga, kas laimina nauja kūryba, patraukia jos dėmesį ir sužadina jos entuziazmą. Šita jaunatvės nuotaika paragina jaunuomenę tobulintis ir tobulinti pasaulį. Gal tas pasiryžimas jaunuomenėje nevisada yra pakankamai patvarus; gal užsimojimas reformuoti pasaulį dažnai nėra pakankamai kompetentingas, bet vis dėlto noras tobulintis ir tobulinti pasaulį jaunuomenei yra prigimtas.

Dvasinė jaunatvė randa patvariniam ir sėkmingame pasiryžime tobulintis ir tobulinti nuolatinio atsinaujinimo šaltinį. Tai, kas prigimties jaunatvėje reiškiasi, kaip instinktyvus stengimasis į idealą, dvasinėje jaunatvėje remiasi pastoviu būdu ir kompetentingu patyrimu. Todėl tas, kas nėra pastoviai nusistatęs į tobulinimąsi ir nėra atsidėjęs pasaulio pažangos darbui, neturi savyje dvasinės jaunatvės, arba nėra gyvosios dvasios žmogus.

Pagaliam, dvasinė jaunatvė pasižymi doriniu optimizmu. Ji tiki, kad dorinis gėris šiaip ar taip galutinėje sąskaitoje gali ir turi laimėti. Nesvarbu, kad materialinėje tvarkoje dažnai laimi blogis; nesvarbu, kad geriausi sumanymai labai dažnai niekais nueina gyvenimo kovoje; nesvarbu, kad žmogus dažnai neranda laimės šioje žemėje. Svarbu, kad žmogus niekad nenustatytų tikėjęs doriniu dėsniu; svarbu, kad jis nepaabejotų apvaizdingu pasaulio sutvarkymu,

kuris po gyvenimo kovos, žemiškos tragedijos ir kryžiaus kančių žada prisikėlimą ir Amžinąjį Laimėjimą.

Jaunuomenė iš savo prigimties, iš savo pobūdžio yra optimistiškai nusiteikusi. Tiesa, ji dažnai nenusimano, kaip gilus gyvenimo tragizmas ir kaip sunki gyvenimo kova. Kai tai bus patirta ir įsisąmoninta, ir sykiu bus pažinta gili kentėjimo prasmė, ir kai, nežinant ir visą tai, bus išlaikyta dvasios giedra ir pagrindinis dorinis optimizmas, galima bus pripažinti pastovią dvasinę jaunatvę.

Ir vėl tenka konstatuoti, kad tai, kas ateina jaunatvei dovanai, neturi velniui žūti: jaunatviško temperamento optimizmas turi virsti dorinio nusistatymo optimizmu. Reikia dėkoti dangui už jaunatvės dovaną, bet sykiu privalu atsidėkoti už ją doriniu darbu ir išganingomis pastangomis. Jokia jaunatvės dovana nėra atsitiktinė ir nereikšminga žmogui didžiausiu nedėkingumu. Apvaizdai šitas dovanas beprasmiškai išžarstyti jauname pašėlime.

III. PRIEMONĖS DVASINĖI JAUNATVEI LAIMĖTI.
1. Domėjimasis dvasinėmis vertybėmis. — 2. Išlaikymas jaunosios širdies skaitumo. — 3. Dalyvavimas auklėjimo si ir lavinimosi rateliuose. — 4. Įsigyvenimas į evangeliskąją religijos dvasią. — 5. Įsijungimas į gyvosios dvasios sąjungą.

Kaip galima buvo pastebėti, bendras jaunuomenės savygdos uždavinys yra jaunatvės dovanų panaudojimas dvasinės jaunatvės laimėjimui. Būtent, reikia, pirma, sustiprinti idealo meilę, antra, apsaugoti dorinį jautrumą, trečia, išvystyti protinį gyvumą, ketvirta, aktyviai įsijungti į nuolatinio tobulinimosi darbą ir penkta, įsigyti nepalaužiamą dorinį optimizmą. Uždaviniai nustatyti, kyla klausimas, kaip juos geriausiai galima realizuoti. Kurios yra tam sėkmingiausios vykdymo priemonės?

Užbręto darbo pradžia jaunuomenei nėra sunki; ji suvedama prie labai paprasto reikalavimo: būkime iš tikro jauni! Kas iš jaunuolių nėra linkęs pažinti tiesą, geisti gėrio,

aukšto dvasinio pasitenkinimo linkme.
Taigi darbo pradžia yra labai paprasta: reikia susidomėti dvasinėmis vertybėmis ir leisti joms veikti jaunąją sielą, kuri taip yra linkusi į joms žavėtis ir gyventi. Sunkiau yra atsidėti aukštesiems idealams su visu pastovumu, nuoseklumu, ryžtingumu. Tam reikalingas jau didesnis išsidirbinimas ir išsiauklėjimas, kuris iš karto negali ateiti. Bet pradžia bent neleiskime savyje sunykti kilniesiems interesams; domėkimės, gyvenkime dvasinėmis vertybėmis; juk jos yra ne kas kita, kaip konkretinės aukštųjų idealų apraiškos. Mokslinės pažintys, geri darbai, visuomeninis veikimas, meno kūriniai, religiniai pergyvenimai, bažnytinė liturgija, — visa tai yra dvasinės vertybės, kurios apreiškia ir tarnauja tiesos, gėrio, grožio ir šventumo idealams. Štai natūralūs jaunosios dvasios susidomėjimo dalykai.

URBA FLOWER SHOPPE
4180 ARCHER AVE.
Phone LAFAYETTE 5900
Gėlių Mylėtojams — Vestuvėms — Bankietėms — Laidotuviams — Pasaugimams

MALDAKNYGĖS

Jėzus Mano Pagelba, didelėmis raidėmis.....\$2.50
Dievo Malonių Šaltinis, juodais gerais virš., paauksotais lapų kraštais.....\$3.75
Dievo Malonių Šaltinis, juod. odos virš., raudonais lapų kraštais.....\$3.00
Naujas Aukso Altorius, juodais odos virš., paauksotais lapų kraštais.....\$1.75
Angelas Sargas, juod. paauks. virš.....\$1.50
Maldaknygė ir Baž. Vad., odos viršeliais.....\$1.25
Maldaknygė ir Baž. Vad., raud. lapų kraštais......60
Maldų Rinkinėlis, odos viršeliais.....\$1.50
Maldų Rinkinėlis, juod. gerais virš..... 75c

DRAUGO KNYGYNAS

2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis
SENIAUSIA IR DIDIAUSIA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Tel. LAFAYETTE 0727

DYKAI

koplyčios visose Chicago dalyse

Klausykite mūsų Lietuvių radio programų šeštadienio vakarais, 7:00 val. vakaro iš WHFC stoties (1420 K.) — Prancūzijas. P. SALTIMERAS

GABY, IND. LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

KELNER — PRUZIN

Geriausios patarnavimas — Motoris patarnauja

Phone 9000 620 W. 15th Ave.

LEONARDAS EŽERSKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ

KOPLYČIA DYKAI

2025 W. 51st St. Tel. YARDS 1278

Res. 4543 South Paulina Street

Patarlės

Meilė stipri, bet taipogi ir saldi.

Jei nori išvengti įžymių klaidų, klausyk patarimo už tavę doresniųjų žmonių.

Kas vyresnių negerbia, jų ramybę ardo.

Daugelis be dorybės ir be triūsio nori atsiekti garbės, bet niekad jos neatsieiks.

Geriau kitamuoti, nei kitą prašyti.

Aklas aklą netoli nuves.

Veršiu neblivęs, jaučiu nebaubsi.

Kad padaryti savo gyvenimą ilgesniu, galima tik tai mažiau laiko skirti miegui.

Pirtis jauną vairoja, o abidvi suodės.

Tūkstantis kelių veda prie paklydimo, prie tiesos — tik tai vienas.

FOR DELICIOUS SNACKS...

KRAFT CHEESE SPREADS

Just bring out several varieties of Kraft Cheese Spreads and crackers... and company refreshments are all ready! These Spreads are grand for sandwiches, appetizers and salads, too. Notice the smart new circle-dot design on the Swankyswig glasses Kraft Spreads come in.

Svetimu arkliai netoli nujosi

Kas neatiskiria klaidos nuo tiesos, tam apgaubingų pinigų bus užmokėta.

JUST KIDS — "Magination"

By Art Carter

115

INTERNATIONAL CARTOON CO.

Tėmykite Biznierių Bargenus "Drauge".

Skelbimai "Draugo" CLASSIFIED Skyriuje Yra Pigūs Ir Pelningi. Pabandykite.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS, CIGEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

AMBULANCE PATARNAVIMAS

DIENĄ IR NAKTĮ DYKAI KOPLYČIOS VILOSE Miesto dalyse

Albert V.

Petkus ir Eudeikis

4704 S. Western Avenue. Tel. LAFayette 8024

P. J. Ridikas

3354 So. Halsted St. Telefonas YARDS 1419

Anthony B. Petkus

6834 So. Western Ave. GROvehill 0142 1410 S. 49th Court CICero 2109

Lachawicz ir Sunai

2314 West 23rd Place Phone CANal 2515 Skyrius 42-44 E. 108 St. Phone PULLman 1270

J. Liulevičius

4348 So. California Ave. Phone LAFayette 3572

S. P. Mazeika

3319 Lituanica Avenue Phone YARDS 1138-1139

Antanas M. Phillips

3307 Lituanica Ave. Phone YARDS 4908

I. J. Zolp

1646 West 46th Street Phone YARDS 0781-0782

Night and Morning

Dėl akių pavargusių nuo Saulės, Vėjo ar Dulkų, vartokite kelis lašus Murine. Palengvina nuovargio akis. Saugus kūdikiams ir suaugusiems. Visose vaistinėse.

Write for Free Book "A World of Comfort for Your Eyes"

MURINE COMPANY DEPT. H.S. CHICAGO

THE AWFUL PRICE YOU PAY FOR BEING NERVOUS

Check Below And See If You Have Any Of The Signs

Quivering nerves can make you old and haggard looking, cranky and hard to live with — can keep you awake nights and rob you of good health, good times and jobs. Don't let yourself "go" like that. Start taking a good, reliable tonic — one made especially for women. And could you ask for anything whose benefits have been better proved than world-famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound? Let the wholesome herbs and roots of Pinkham's Compound help Nature calm your aching nerves, tone up your system, and help lessen distress from female functional disorders. Make a note. NOW to get a bottle of this time-proven Pinkham's Compound TODAY!

without fail from your druggist. Over a million women have written in letters reporting wonderful benefits. For the past 60 years Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound has helped grateful women go "smiling thru" trying ordeals. Why not let it help YOU?

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Dėl Paminklo Oakwoods Kapinėse

Sausio 29 "Draugo" num. tilpo žinia ant 1-mojo pusl., kur rašoma, kad "S. Pieža atsitiktinai pastebėjo paminklą su Čartoriskų įrašu"... Oakwoods kapinėse.

Mes tą paminklą esame pastebėję ir apie jį rašę keliolika metų atgal "Drauge", (kun. B. Bumša buvo tuomet "Draugo" redaktorium).

Tą paminklą bene pirmą kartą teko pastebėti fotografui W. J. Stankūnui, keliolika metų atgal. Laikant bridgeportietį, Dr. Wiegnerį, daugelis lietuvių - kaimynų dalyvavo jo laidotuvelyje. Velionies kūnas (Dr. W.) buvo sudėgtas Oakwoods krematorijoje. Netoli tos krematorijos randasi ir Čartoriskų paminklas: rausvo granito, pavydėle nukirsto medžio... Prie kitų įrašų pažymėta, kad grafas Džialinskis (Čartoriskos vyras) buvęs "great banner bearer of Lithuania" (lenkiškai būtų "vieniškis chorąžys litewski", nežinau kaip lietuviškai tasai titulas korektiškai vadintųsi).

Pilną nuorašą įrašo ant to paminklo buvau nurašiusi "Draugui" ir tuometinis redaktorius kun. B. Bumša, pilnai jį perspausdino ir bandė atkreipti istorikų lietuvių dėmesį į tą paminklą, bet niekas, matyt, iki šio laiko juo nesidomėjo...

Šv. Kazimiero kapinėse būk esąs palaidotas narys galingos grafų Tiškevičių šeimos Netoli nuo kunigų ploto, akmeny yra įrašas: A. Tiszkevicz. (Adomas yra Tiškevičių šeimos kaip ir "family name"). Seni Chicago lietuviai pasakoja, kad a. a. dekanas M. Kriaučiūnas vienintelis žinojęs grafo Tiškevičiaus paslaptį, nes ir paskutinę išpažintį velionis - senelis pas dekaną Kriaučiūną atlikęs ir būk dekanas rūpinęsis jo laidotuvelyje... Kiek tame visame tiesos - nežinau. Gal tik taip sau gandai, ar spėjolimai.

Žinių - Žinėlės Iš Darius - Girėnas Posto

Michael Narvid, stambus Marquette Parko biznierių, pasižymėjęs lietuvių tarpe veikėjas, buvęs Lietuvių Vaizbos Buto pirmininku, šiuo laiku yra kandidatas į 13 yardo aldermonus. Visi marketparciečiai lietuviams privalo ne tik patys už jį balsuoti, bet ir kitus paraginti. Narvidas, aukodamas \$50.00 Darius - Girėnas Namo Fondui pareiškė: "dabar duodu penkdešimkę, o kaip išrinksi aldermonu, tai duosiu penkšimtinę".

Taigi, trylikto wardo lietuviai, matote Narvido nuosirumdą ir, žinodami jo teisingumą ir gabumą, nepamirškite balsavimo dienoj.

Dr. V. S. Nares, buvęs Darius - Girėnas posto komendantas ir raštininkas, per kurį laiką savo ofisą turėjo 5601 Irving Park Av. Dabar vėl persikėlė į Marquette Parką adresu: 7054 S. Western ave.

Darius - Girėnas postas turi keturis narius: S. Biežis, V. S. Nares, St. Naikelis ir C. Kliuga.

John Kelly (Kaledinskas) Darius - Girėnas Executive Board pirmininkas, išrinktas Lietuvių Vaizbos Buto pirmininku. Teisėjas John T. Zaris yra posto narys. Juozas Kruckas, stambus šulės Peoples Furniture Co. ir jo žmona Šionis dienomis persikėlė į Darius - Girėnas postą.

Dr. Biežis, posto daktaras kvotėjas apdovanotas Gedimino ordinu.

B. R. Pietkiewicz, populiarus legionierius ir buvęs posto komendantas, išrinktas Lietuvių Vaizbos Buto direktoriai ir raštininku.

J. A. Mickeliūnas, pirmas posto komendantas, apdovanotas Šaulių žvaigžde. Bankietas įvyko vasario 1 d., Syrena Cafe.

Yuška, kitas stambus biznierių ir buvęs komendantas, taip pat apdovanotas Gedimino ordinu. Bankietas įvyks vasario 15 d., Hollywood salė, 2417 W. 43 st. Sunku būtų surašyti visus lietuvių profesionalus ir biznierių, posto narius.

Juozas Vilimas, 6800 So. Maplewood ave., baigęs statyti naują 4-rių pagyvenimų namą prie 67th ir Campbell av.

Justin Mackiewicz, Standard Building and Loan Ass'n, naujoj vietoj Brighton Parke prie Archer ir Sacramento, tiek auga, kad net stogą kečia aukštyn pinigams krauti.

John Pakel (Pakalnis) prezidentas Chicago Savings and Loan Ass'n., gavo spulkai valdžios apdraudą, ir dabar spulka pradėjo augti, kaip grybas po lietaus. Bizniui augant, perkėlė savo raštinę į didesnę ir patogesnę vietą adresu 816 S. Western ave.

Pakel, būdamas linksmo būdo žmogus, be abejonės, trumpu laiku išaugins Chicago Savings and Loan Ass'n. Taip pat verta priminti, kad praėjusiais metais Pakel pastatė daug naujų namų ir dabar sta to net penkis. Pavasarui atėjus mano statyti dar daugiau naujų namų.

Archer Road Kiwanis pirmininku šiame yra gerai žinomas visiems realstatininkas ir insurance, taip pat H. O. L. C. atstovas, Chester Kilis. Buvęs pirmininkas yra lietuvis dantistas, dr. J. E. Siedlinski. Kiti veiklūs Kiwanis nariai yra: dr. V. E. Siedlinski, dr. Jos. A. Paukštis ir Stanley Balzekas.

Kurie gali, bet nenori nieko visuomeniško veikti, bei aukoti geriems tikslams, turėtų pamatyti "You Can't Take It With You." Mes niekada su savim nenusinešime eisdami į nežinomą ir amžiną vietą. Mes negalime net viešos sekundes antrą kartą gyventi. Mes einame gatvę, ku-

ri veda tik į vieną pusę. Mes galime tik pažvelgti atgal, bet ne sustoti, ne atgal paeiti. O kiekvienas turėtų stengtis palikti ką gero, kad būtų atmintis ir kad būtų minimi jo ir jos gražūs darbai. Vienas būdas pasistatyti sau šimtmetinį paminklą tai paaukoti Darius - Girėnas namo fondui. Tas namas bus tikras lietuvių muziejus. Visų aukotojų vardai bus įrašyti tam tikroje lentoje.

W. B. Sebastian

Pranešimas

WEST SIDE. — Šv. Kazimiero Akademijos Rėmėjų 10 skyriaus mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 7 d., 7:30 val. vakare, parapijos mokyklos kambary. Visos narės prašomos susirinkti, nes yra svarbių reikalų svarstymui. Nariai prašomi atsivesti naujų narių.

Valdyba

NAUJAS GIESMYNĖLIS

I dalis — Ašventinės ir Kalėdinės giesmės, harm. J. Žodžius ir melodijas parašė Seirij Juozas.

II dalis — Gavėnios ir Velykų giesmės, harm. Al. Kačanauskas. 30 giesmės 50c.

III dalis-a) Gegužės mėn. giesmės, harm. Al. Kačanauskas. 28 giesmės 35c.

III dalis-b) — Švent. Sakramento giesmės, harm. Al. Kačanauskas. 9 giesmės 15c.

III dalis-c) — Birželio mėnesio giesmės, harm. Al. Kačanauskas. 36 giesmės 50c.

IV dalis-a) — Giesmės Dievą, harm. Al. Kačanauskas. 18 giesmių 25c.

Taipgi galima gauti LIETUVISKŲ SOKIŲ ALBUMĄ nupiginta kaina — Piano \$1, kitiems instrumentams po 50c.

"DRAUGAS"

2334 So. Oakley Ave. Chicago, Ill.

Po Sokrato mirties Atėniečiai gailėjosi už savo žiaurumą.

Manufactured by Baking Powder Specialists, who make nothing but Baking Powder... Controlled by Expert Chemists

for ECONOMY and SATISFACTION use Double Tested! Double Action! KC BAKING POWDER Same Price Today as 45 Years Ago 25 ounces for 25¢ Full Pack... No Slack Filling MILLIONS OF POUNDS HAVE BEEN USED BY OUR GOVERNMENT

Janna May Loeks iš Grand Rapids, Mich., būsimoji karalienė Michigan žiemos karnivalo, kuris neužilgo bus atidarytas Petoskey, Mich. (Acme photo)

KASDIEN SU KRISTUMI vertė

Kun. Ant. M. Karužiškis

Vasario 6-ta Diena

"Dažnai girdėjau, kad geriausia yra priimti patarimus, negu duoti.

Taip pat gali atsitikti, kad kiekvieno nuomonė yra gera; bet nenorėti nusileisti kitiems, kuomet to protas arba reikala reikalauja, yra atkaklumo ir puikybės ženklas". (Kristaus Sekimas, Knyga Trečia, Skyrus IX, 3).

Patarlės

Mirtis neįveikia tų žmonių garbės, kurie dirba žmonių labui.

Meilė veržias į aukštą, bet visuomet pasirengus nužengti lig apačios.

Leisti plėtotis blogumui ir kartu įieškoti tikrosios lielosybės, tai reiškia arba apgaudinėti save, arba kitus.

Musės įkyrios ne didumu, bet dangumu.

Daugumas dovanų trokšta, bet mažai tų, kurie mokėtų vardan idėjos nukentėti.

Kame stoka pastovių įsitikinimų, tenai tankiai didelė klaida bus pripažinta už tiesą.

Kas tėvo motinos neklauso, tas valgo duoną sausa.

Nespausk ir vandenį, kad ne reiktų atsiger.

Žmogus ir miršti ir mokiniesi.

Meilė visuomet darbuojas ir visuomet kantriai nukentčia.

Su tavim prasidėk, tai ir pupų rėtį pasidėk.

COULD NOT DO HER HOUSEWORK

WHEN everything you attempt is a burden — when you are nervous and irritable — at your wit's end — try this medicine. It may be just what you need for extra energy. Mrs. Charles L. Cadmus of Trenton, New Jersey, says, "After doing just a little work I had to lie down. My mother-in-law recommended the Vegetable Compound. I can see a wonderful change now."

Try Lydia E. Pinkham's VEGETABLE COMPOUND

SHE LOST 20 POUNDS OF FAT

Feel full of pep and possess the slender form you crave—you can't if you listen to gossipers. To take off excess fat go light on fatty meats, butter, cream and sugary sweets—eat more fruit and vegetables and take a half teaspoonful of Kruschen Salts in a glass of hot water every morning to eliminate excess waste. Mrs. Elma Verille of Havre de Grace, Md., writes: "I took off 20 lbs.—my clothes fit me fine now." No drastic cathartics—no constipation—but blissful daily bowel action when you take your little daily dose of Kruschen.

FOR ITCHING SKIN

Ar kenčiate niežėjimą, nudegimą, arba odos ligą? Nekentėkit! Zemo per 30 metų galbėjo žmonėms. Pašalina egzema, išbėrimus, spūgus ir kitokių odos negalavimų. Pirk Zemo šiandien! Visuose aptieko-se. 35c, 60c, \$1.00.

zemo FOR SKIN IRRITATIONS

Pamatykite Brolių Motužų Paveikslus

Šiomis dienomis Broliai Motužai palieka Chicago pakelį ir rytus. Kitų kolonijų lietuviams nepraleiskite progos pamatyti gražius brolių Motužų paveikslus, ypač todėl, kad tai paskutiniai jų paveikslai, nes nebežada jie daugiau sugrįžti su naujais.

Detroito pirma dalis bus rodoma Lietuvių Salė ant Vernor Highway ir 25th St., vas. 5 d., 12:30 val. popiet. Antra dalis bus rodoma ten pat vas. 6 d., 8:00 val. vakare.

Pittsburgho pirma dalis bus rodoma Lietuvių Piliečių Salė, 1723 Jane St., S. S., vas. 10 d., 7:30 val. vakare. Antra dalis bus rodoma Lietuvių Mokslo Draugijos Salė, 142 Orr St. (Soho) vasario 12 d., 7:30 val. vakare.

Iš Pittsburgho Motužai suštos vasario 16 d. Washington, kur Catholic University dalyvaus Lietuvos Nepriklausomybės Šventės minėjime, demonstruodami savo filmą. Po to, vasario 17-18 d. Baltimorėje, o vas. 10 d. Philadelphiaj.

KĄ TIK IŠEJO IŠ SPAUDOS NAUJA KNYGA KELIONĖ PO PIETŲ AMERIKĄ

Parašė

KUN. JURGIS PASKAUSKAS

Knyga parašyta lengva kalba ir labai aiškiai apipasačioja lietuvių gyvenimą Brazilijoje, Argentinoje ir Urugvajui. Taip pat randasi daug žingeidžių žinių, mums niekad negirdėtų, to krašto žmonių gyvenimą, papročius ir daug kitokių įvairenybių. Kiekvienam lietuviui partartina šią knygą įsigyti ir atidžiai perskaityti.

Knygą susideda iš 96 puslapių gražiuose apdaruose. Parsiduoda už 25c. Imant daugiau, duodama didelė nuolaida.

Galima gauti: —

"DRAUGO" KNYGYNE

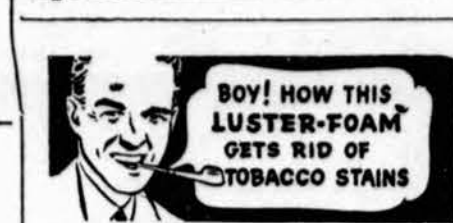
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

Dieviški įstatymai liepia atleisti ir tiems, kurie mūs nepakenčia.

CUTS—BURNS—SCALDS

should be quickly treated to prevent bad effects as well as relieve pain. Use OIL-OF-SALT. Wonderful too for sore, tired feet. At your druggist's—money back if not satisfied. For freemoney write Moss Laboratories, 215 South Leavitt Street, Chicago.

QUICK RELIEF FOR FEET

Sweeps away surface deposits... breaks up dull, ugly tooth film like magic. You'd never believe how fast the NEW Listerine Tooth Paste cleans and polishes teeth. Its new, miracle-clearing ingredient, Lister-foam detergent, whisks away ugly surface deposits in a jiffy. The instant brush and saliva touch amazing Luster-foam detergent, it surges into a foam of tiny, active bubbles, which sweep into and clean pits and cracks so minute even water may not enter them. Leaves your whole mouth tingling with life. Starts your teeth sparkling with new luster. Get the big 25¢ tube, or better still, the double-size 48¢ tube containing more than 1 1/2 pound of any drug counter. Lambert Pharmaceutical Co., St. Louis, Mo.

THE NEW FORMULA LISTERINE TOOTH PASTE supercharged with LUSTER-FOAM

4192 S. ARCHER AVENUE (North East Corner Archer and Sacramento Ave.) Phone LAFAYETTE 0461

United States Government priežiūroje ir kiekvienai ypatai pinigai apdrausti iki \$5,000.00

Išmokėjim 4% Už padėtus pinigus Duodam Paskolas ant 1-mų Morigėčių

Safety Deposit Dežutės Galima Pasirenduoti

Ofiso Valandos: nuo 9 ryto iki 5 vak. Serešom nuo 9 iki 12 dienų. Subatom nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro

STANDARD FEDERAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION of CHICAGO

JUSTIN MACKIEWICH President HELEN KUCHINSKAS, Sec.

SKAITYKITE VIEN KATA LIKISKUS LAIKRAŠČIUS

LOANS & INSURANCE IN ALL ITS BRANCHES Building Management JOHN P. EWALD REALTY COMPANY, Inc. 3236 S. Halsted St. Phone CALUMET 418

UNIVERSAL RESTAURANT

Moderniškiausia ir Patogiausia Valgykla Bridgeporte 750 W. 31st Street A. A. NORKUS, savininkas Tel. Victory 9670

UTILITY LIQUOR DISTRIBUTORS

Incorporated Tel. Prospect 0745-0746

Wholesale Only 5931-33 So. Ashland Ave.

Pas mus galima gauti tikrai Lietuvišką Importą Valstybinę Degtinę. Mes ir Visi Mūsų Darbininkai Lietuviai, pp. F. ir M. Džimidas Savininkai

CLASSIFIED

REIKALINGI DEGTINĖS PARDAVĖJAI Reikalingi patyrusiai degtinės pardavėjai. Alga ir Komisa. Užlaikome visą eilę skelbiamo tavoro. Atsišaukite: 319 So. Market St., telefonas WABash 3783.

PARDAVIMUI Namas su bižniu, plėninė ir grosernė. Biznis gerai išdirbtas, randasi lietuvių kolonijoje. Cicerioje, arti lietuvių bažnyčios. Namas turi po 4 ir 4 gražius kambarius. Grosernėje įrengti visi fikšerai, yra ir naujas elektrinis šaldytuvas ir pilnas pirmos rūšies stakos. Gera priežiūra parduamui. Atsišaukite pas savininką: W. Stankus, 1325 South 50th Court, Cicero.

PARDAVIMUI BEAUTY SHOP Biznis išdirbtas per 4 metus. Renda pigi. Kambariai pragyvenimui užpakalyje. Garu apšildomas. Parsiduoda labai pigiai. Atsišaukite laisku ar telefonu: Draugas, 2334 South Oakley Avenue, Chicago, Ill., telefonas CANal 7790.

PARDAVIMUI GROSERNĖ Pilnai įrengtas, gera vieta. Biznis gerai išdirbtas. Geri kambariai pragyvenimui. Parduodu su ar be fikšeriu arba išmanysiu ant automobilais. 4945 South Halsted St., telefonas YARDs 4757.

PARDAVIMUI BUNGALOW Marquette Manor, 6 kambarių mūrinis bungalovs, karšto vandens šiluma, insuliuotas. J. J. COYLE, South Artesian Avenue, Telefonas Prospect 2267.

RENDON KEPYKLA Du mūriniai kaktiniai. Randasi South Side. Atsišaukite Telefonu Yards 1962.

PARDAVIMUI NAMAS Parduamui 5 kambarių bungalovs. Karšto vandens šiluma. Mūrinis porčius. 2 karų garažas. Kaina \$5,600. Pargenas. Atsišaukite. 6032 So. Rockwell Street.

Moterys ir Merginos Pasinaudokite

TOWN of LAKE. — Paigintomis kainomis taisome jūsų drabužius, įdedame naujus pamušalus į skurinius kotus. Teipgi įdedame naujus žipnerius į furinius jakučius. Dabartinės pigios kainos neilgai tęsis. Pasiskubinkite.

OVERLINGIO VALYMO IR TAIŠYMO ŠAPA 4602 S. Wood St. Chicago, Ill.

PERKAM

senus auksinius, sidabrinus ir varinius Amerikoniškus pinigus. Mokame gerą kainą pagal vertę.

SMITH & SON 2267 Clybourn Ave. Chicago, Illinois

Kainos Numažintos - ANGLYS

PIRKITE DABAR! — SAUKITE DIENĄ AR NAKTĮ PRISTATYMAS MIESTE IR PRIEMIESIOUOSE.

EGG \$5.00
NET \$5.00
BIG LUMP \$5.00
MINE RUN \$5.75
SCREENINGS \$5.90

Tel. ARDmore 6975

TIK \$42.00 CHICAGOS VĖLIAUSIA NAMŲ STATYBA

73-31a gat. ir California Ave Du blokal nuo Marquette Pk. Mūriniai, insuliuoti namai 5 ir 6 kambarių, su belsmentu, lotas 30x125 pėdų su visais įtaisymais. Namo kaina \$6,000.00. Mažas pradinis įmokėjimas, ilksieji kaip randa, tik po \$42.00 - 1 mėnesį, šį sumą padengia nuosimti, takus, apdraudą ir mėnesinę dalį paskolos. Namai statomi po priežiūra F. H. A. Pamatykite, o stebėsitės. Ofisą prie 73-dios gatvės ir California Avenue.